

Suomi otti tämän vuoden alusta ensimmäisenä maailmassa käyttöön ns. OECD:n Trace -mallin koskien **hallintarekisteröidyille osakkeille maksettujen osinkojen lähdeverotusta**. Lähtökohtaisesti kyse on siten **Suomesta ulkomaille maksetuista osingoista**. Lähdeveroetus voidaan edelleen myöntää osingonmaksuhetkellä, mutta tiukennetuin edellytyksin.

Käytännössä uudistus näyttää vaikuttavan siten, että **ulkomaisten osakkeenomistajien osinkotuotosta pidetään useimmin aikaisempaa suurempi lähdevero**. Tämän takaisin haku voi kestää vuosia. **Osakkeenomistajien verokohtelu voi vaihdella tulevaisuudessa yhä enemmän** myös säilyttäjäpankin ja liikkeellelaskijoiden aktiivisuudesta riippuen.

Liikkeeseenlaskijat

- Trace -mallissa ensisijainen vastuu osingoista perittävän lähdeveron määrästä siirtyy suomalaisilta liikkeeseenlaskijoilta ulkomaisille rekisteröityneille säilyttäjille (ns. Authorized intermediary, AI). Liikkeeseenlaskijoiden näkökulmasta tämä on perusteltua, koska listayhtiöillä ei käytännössä ole mahdollisuutta selvittää tarkemmin osingonsaajaa. Yhtiöt ovat käytännössä jo aikaisemminkin olleet säilyttäjätietojensa saamansa tiedon varassa.
- Liikkeeseenlaskijoiden huoli** on se, että jos ulkomaiset sijoittajat joutuvat useammin hakemaan lähdeveroja takaisin vuosia kestävässä palautusprosessissa (tällä hetkellä 2-3 vuotta), niin vaikuttaako tämä halukkuuteen sijoittaa suomalaisiin osakkeisiin ja/tai suomalaisten yhtiöiden arvoon. Kyse on siten pääomamarkkinoiden toimivuudesta ja houkuttelevuudesta.
- Liikkeellelaskijat voivat aktiivisuudellaan parantaa osakkeenomistajien verokohtelua**, ja siten osakkeista saatavaa tuottoa. Työkalupakkiin saattavat kuulua esim. vaihtoehtoiset voitonjakotavat ja/tai rakenteet, sekä verovastuun ottaminen esim. tietyn osakkeenomistajaryhmän osalta jne.

Säilyttäjät

- Ulkomaiset säilyttäjät joutuvat Tracen myötä pohtimaan 1) haluavatko ne rekisteröityä suomeen ns. authorized intermediaryksi ja 2) jos rekisteröityvät, niin pystyvätkö ne ja missä tilanteissa antamaan Verohallinnon yksilöimällä tasolla riittävät tiedot sekä tutkia ja tunnistaa, onko osingonsaaja ns. tosiasiallisena edunsaajana (beneficial owner) ja siten oikeutettu verosopimuksen mukaiseen lähdeveroetuuteen (ilman riskiä myöhemmästä verovastuusta).
- Deloitte avustaa useita ulkomaisia välittäjiä. Ne pohtivat erityisesti sitä, millaisia muutoksia olemassa oleviin järjestelmiin ja prosesseihin Trace edellyttäisi ja ovatko ne valmiit tekemään nämä muutokset pelkän Suomen markkinan vuoksi.** Yleinen tuntuma on, että muutoksia oltaisiin valmiimpia tekemään, jos järjestelmä olisi laajemmin käytössä.
- Ainakin yksi toimija on julkisesti ilmoittanut lopettavansa kokonaan kaupankäynnin suomalaisilla osakkeilla johtuen lainsäädäntömuutoksista: <https://www.arvopaperi.fi/uutiset/hollantilainen-halpaalittaja-lopettaa-suomi-osakkeiden-kaupankaynnin-suomalaisasiakkailta/9367ec62-60c4-45be-9e53-16270d7cae66>
- Suomen lainsäädäntö** ja Verohallinnon tarkempi **ohjeistus lähdeveroetuuden myöntämisen edellytyksistä edellyttää** monilta osin sellaisten yksityiskohtaisten tietojen toimittamista ja varmistamista, ettei lähdeveroetuuden myöntäminen kaikissa tilanteissa osingonmaksuhetkellä ole mahdollista. **Moni säilyttäjä ohjaakin osan tilanteista suoraan lähdeveronpalautushakemusmenettelyyn vaikka ne rekisteröityisivät säilyttäjärekisteriin.** Eri osapuolet (säilyttäjät, liikkeeseenlaskijat ja Verohallinto) tuntuvatkin jakavan näkemyksen siitä, että lähdeveropalautushakemusten määrä tulee kasvamaan).

Ulkomaiset sijoittajat

- Sijoituksen tuoton näkökulmasta ratkaisevaa on erityisesti se, **kuinka nopeasti lähdeveroetus pystytään myöntämään** (osingonmaksuhetkellä vai vuosien palautusprosessissa).
- Jos esim. kyse on ranskalaisesta sijoittajasta (verosopimuksen mukainen lähdevero osingosta 0 %) eikä lähdeveroetuutta pystytä myöntämään osingonmaksuhetkellä, peritään osingosta 35 % lähdevero. Näin ollen kyse on siitä kauanko tuo 35 % osingosta on Suomen verottajan hallussa.
- Pahimmillaan väliaikainenkin yliapidäys voi johtaa suomalaisyhtiön osakkeen kiinnostuksen laskuun ulkomaisten sijoittajien näkökulmasta.
- Näkemyksemme mukaan **elinkeinoelämällä on vielä mahdollisuus vaikuttaa verohallinnon toimintaan ainakin siten, että lähdeverojen palautusprosessista luodaan mahdollisimman tehokas.**

Verohallinto

- Verohallinnon tavoitteena on turvata Suomen veropohjaa siten, ettei lähdeveroetuuksia myönnetä väärin perustein.
- Rekisteröityneiden säilyttäjien rekisteri tuli julkiseksi 1.1.2020. Tässä vaiheessa rekisterissä on vielä suhteellisen vähän toimijoita. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/finanssiala/s%C3%A4ilytt%C3%A4j%C3%A4rekisteri/julkinen-sailyttajarekisteri/>
- Lähdeveropalautushakemusten lisääntyminen edellyttää Verohallinnolta toimivaa ja sujuvaa lähdeverojenpalautusprosessia. Tällä hetkellä perustapauksen palautusprosessi kestää 2-3 vuotta. Nopea prosessi on myös Suomen Verohallinnon ja valtion etu, koska palautettavalle lähdeverolle joudutaan maksamaan korkoa.